

St.Jacobs fietsroute deel 1, Haarlem - Tours (Loire) wijzigingen en aanvullingen bij de herziene 8^e druk, uitgave 2013

Opgesteld door routemaker / auteur Clemens Sweerman, bijgewerkt tot maart 2016.

2016 een ingelast Heilig Jaar en aantallen pelgrims

Vanwege de lange periode tot het op de kalender eerstvolgende Heilig Jaar, is op wens van Paus Franciscus het jaar Misericorde (van barmhartigheid) ingelast als extra Heilig Jaar, hetgeen slechts 3x eerder is voorgekomen. In de kathedraal van Compostela is de Puerta Santa geopend en daar worden dit jaar 250.000 pelgrims verwacht. Een voortdurende groei sinds in het Heilig Jaar 1993 de 100.000 werd bereikt en in 2010 bijna 180.000. Ruim de helft daarvan komt uit Spanje en 40% van het totaal vertrekt pas na Léon vanuit Astorga, Ponferrada en Sarria op het, vanwege het Compostelaat, 'verplichte' traject.

Het aandeel fietsers is verhoudingsgewijs teruggedaan van 15% naar rond 10% nu, het merendeel Spanjaarden en Italianen op Mountainbikes. Noorderlingen volgen met hun reisfietsen en gidsen verkeersluwe asfaltwegen. Van de bij aankomst geregistreerde Nederlanders vertrok tot voor enkele jaren de helft per fiets, meestal op de gehele tocht. Het aandeel Nederlandse fietsers is naar verhouding inmiddels teruggelopen tot ca. éénderde. Oorzaken zijn niet eenduidig aan te geven, minder registratie van (pelgrim-) fietsers en meer uitvallers?

Compostelaat in Santiago Het pelgrimsbureau in Compostela heeft de regels voor het verkrijgen van de officiële oorkonde aangescherpt. Voorheen kon je na voltooiing van de tocht op het formulier spiritualiteit aankruisen, maar inmiddels is deze motivatie geschrapt en blijven alleen religieuze en cultuur-historische beweegredenen over, met verschillende oorkondes. Juist in een tijd met een grote behoefte aan spiritualiteit en bezinning.

Beginpunt fietsroute in Haarlem (blz. 13 en 32)

Al sinds de middeleeuwen wordt het St.Jacobs Godshuis in Haarlem bezocht door pelgrims op weg naar Santiago. Het aantal fietspelgrims dat hier een eerste stempel komt halen is in deze eeuw flink toegenomen.

Dit voormalige Gasthuis heet Rosenstock-Huessy Huis en is in gebruik bij een woongemeenschap met eigen appartementen. Het is dus **geen** instelling waar je vrij binnenloopt en er is geen gastenverblijf.

Vrijwilligers van het Genootschap van Sint Jacob verzorgen op afspraak een gastvrije ontvangst met een stempel, en indien gewenst een rondleiding in de fraaie St.Jacobs kapel met gebrandschilderde ramen met afbeeldingen uit het leven van de apostel. Je kunt je na een kop koffie uit laten uitzwaaien door familie en vrienden. Vooraf een afspraak maken per mail naar: jacobskapel-haarlem@santiago.nl met vermelding van je tel. nummer, datum en tijd van vertrek en of je fietsend of lopend op pad gaat. Een van de vrijwilligers neemt dan contact op.

De stichting Haarlem-Santiago verstrekt op zaterdagen ook een stempel maar werkt niet samen met het Nederlands Genootschap en heeft niets van de doen met de geel-blaauwe stickers langs de St.Jacobs fietsroute. Velen menen inmiddels dat Haarlem het 'officiële' beginpunt van de Santiagotochten is, maar dat ligt net als vroeger natuurlijk bij iedere pelgrim thuis. De fietsroute moet ergens beginnen en dan het liefst op een historisch zichtbaar en aansprekend punt. Velen sluiten ook in Breda of zuidelijker op de route aan.

Stempels op de pelgrimspas kun je ook vragen bij de kerk van het vertrekpunt thuis en verder op etappeplaatsen tijdens de tocht, als die op eigen kracht wordt ondernomen. Het is dus niet de bedoeling voor een stempel met de auto naar Haarlem te rijden zonder de tocht daar daadwerkelijk aan te vangen.

Galder Fietsers die rond Breda op de St.Jacobsroute aanhaken, kunnen in Galder een (eerste) stempel halen: Liefst een dag van tevoren opbellen naar mevr. Peeters, 076-5613098 of mevr. Vermeeren 076-5601479.

Niet vermelden privé pelgrimsadressen in verslagen en weblogs

Een aantal Franse pelgrims biedt na hun eigen Santiagotocht onderdak aan langstreckende pelgrims. Deze adressen worden verstrekt door regionale pelgrimsorganisaties en zijn vooral bestemd voor wandelaars die in Noord en Midden-Frankrijk spaarzaam langskomen en niet voor een grote schare fietsers uit het noorden. Deze privéadressen staan niet in de fietsgids en het is ook niet de bedoeling deze te vermelden in verslagen en op weblogs, met de kans dat steeds meer fietsers langskomen, vooral als er gratis bij staat. Het gevolg is dat ook profiteurs zich melden en deze gastgevers zich schielijk terugtrekken. Daar is niemand bij gebaat. Als het zich voordoet, geniet als goede gast van de persoonlijke contacten en vraag naar de pot voor een gulle 'donativo'.

Gebruik van GPS-tracks.

De fietsroutes zijn ter plaatse onderzocht en zorgvuldig samengesteld, dus niet eenmalig of virtueel vanaf een scherm. Dit betekent dat recente fietsgidsen, samen met deze updates, bepalend zijn voor de actuele routes. GPS-tracks zijn daarvan afgeleid en blijven een hulpmiddel dat van nut kan zijn in steden, of bij ommetjes. Op internet aangeboden tracks zijn vaak verouderd, kennen omwegen of soms ernstige fouten als snelwegen en autotunnels. Gecorrigeerde GPS-tracks bevinden zich tot nu toe op de website van europafietsers.nl

Blz. 25 vervoer met fiets 2016

Fietsbussen rijden vanuit Amsterdam, Utrecht en Breda naar en van Bléré (aan de Cher, 20 km van Tours), van half juli tot half augustus wekelijkse ritten, vrijdag heen en zaterdagavond terug.

Trein De fiets kan mee op de internationale IC-treinen tussen Amsterdam, Antwerpen en Brussel. In de duurdere hogesnelheidstrein Thalys zijn geen fietsen toegestaan.

Vanaf Parijs Gare du Nord naar Lille-Flandre rijdt ieder uur een TGV met fietsvervoer. Vanuit Tours reis je met de TGV of een sneltrein met een overstap in Parijs. De TGV rechtstreeks van Tours langs Parijs naar Lille neemt in 2016 geen fietsen mee: onduidelijk is of dit blijvend is.

Op station Lille-Flandre kun je terug geen fietskaartje kopen en moet je de Belgische conducteur waarschuwen die gewend is een fietskaartje uit te schrijven.

Fietsen in Frankrijk Bij verminderd zicht (donker, regen, mist) moeten voetgangers en fietsers op verkeerswegen buiten de bebouwde kom een reflecterend en/of geel veiligheidshesje dragen. Dat kan klein en lichtgewicht zijn (kijk even bij discountzaken).

Blz. 68 **Doornik** de Sint Jacobskerk is op het vereenvoudigde stadskaartje wat moeilijk te vinden: Vanaf de Belfort over de Grand-Place naar de Rue de l'Yser gaan. Op het volgende kruispunt schuin links de smalle Rue Piquet nemen en aan het einde verrijst de Jacobskerk, met binnen o.a. een beeld van de apostel.

St.Jacobs fietsroute ten opzichte van afwijkende nieuwe bordjes in Frankrijk

In de Franse Regio Nord op traject 3 is een nieuwe pelgrims wandelroute uitgezet en voorzien van bordjes en stickers met het schelpsymbool en sterren. De wandelroute staat geheel los van de fietsroute en is over onverharde paden moeilijk te fietsen. Deze Regio promoot de wandelroute voor dagtochten. Tussen Doornik / Tournai en Saint-Quentin lopen deze wandelroute en de St.Jacobs fietsroute enkele korte stukken samen met beide stickers tegelijk. Het bepakte fietsje maakt onderscheid duidelijk. Voor wandelaars zijn bovendien enkele gele pijlen geleverd, zoals op km 96 bij de bron van de Schelde.

Meer zuidelijk in Regio Centre, vanaf Maintenon - Chartres - Tours tot aan Châtellerault, zijn in 2014 fietsbordjes geplaatst van een nieuwe Franse route Saint-Jacques à Vélo via Chartres. Op een aantal trajecten is de Franse aanduiding vrijwel gelijk aan de St.Jacobs fietsroute, met slechts geringe veranderingen en kleine omwegen. Op andere trajecten komen echter kronkelige omwegen voor langs enkele plaatsen die, zonder meerwaarde, (te) ver van de fietsroute af liggen, Onderweg scheidt dit soms verwarring welke route men volgt, mede als stickers van de St.Jacobs fietsroute onder een nieuw bordje zijn verdwenen.

Op de hieronder vermelde plaatsen wijken Franse trajecten duidelijk af van de St.Jacobs fietsroute. St.Jacobsfietsers kunnen in de gids met een kleurtje bij de kilometers aangeven waar zij extra op moeten letten.

Afwijkingen van Franse bordjes met St.Jacobsfietsroute deel 1

Kaart 35	km 168,5	St.Martin-de-Nigelles: de eerste Franse bordjes slaan hier af op een omweg over Villiers-le-Morhier naar Maintenon: alleen makkelijk voor slapen op de camping in Villiers.
	km 172,5	Maintenon: de Franse bordjes slaan hier de Rue du Général de Gaulle in, en leiden over D18 en D19-2 langs de andere zijde van het riviertje de Eure via Jouy en D34 St.Prest naar route km 186. Ook een rustige weg en de afstand blijft gelijk.
Kaart 36	km 191	Begin Chartres slaan Franse bordjes af naar de drukke weg buiten rond het centrum.
Kaart 37	km 0,5	Chartres uit nemen bordjes een pad langs de Eure tot het houten Jacobsbeeld km 1,5.
	km 10	aan het begin van Thivars wijken Franse bordjes 1,5 km zuidelijk af.
	km 16,5	Meslay-le-Grenet: de Franse bordjes gaan hier rechtdoor op D149 met een omweg van 10 km naar Illiers-Combray en verder over Saumeray tot St.Germain (bij route km 33,5).
Kaart 39	km 42	na Bonneval-St,Martin gaan de Franse bordjes over een weg beneden langs de Eure naar le Rouvre, en met een klimmetje terug naar St.Christophe.
Kaart 40	km 57,5	Châteaudun: Franse bordjes maken een omweg over St.Denis-les-Ponts naar Douy km 64.
Kaart 41	km 81	nabij St.Hilaire-la-Gravelle leiden bordjes omhoog over la Bliinière naar Morée (+ 2,5 km).
	km 92	De bordjes gaan hier de brug over, omweg via Pezou en Lisle naar la Grapperie km 96,5.
Kaart 42	km 99,5	Meslay: de Franse route gaat over Areines naar Vendôme.
	km 103,5	Na Vendôme maken de Franse bordjes een grote en bochtige omweg naar Montoire-s-le-Loir en verder tot Authon bij route km 128. Deze is bijna 20 kilometer langer.
Kaart 43	km 128	Authon: Fransen doen 1,5 km meer met klimmetjes over Valbrenne naar Château-Renault.
Kaart 44	km 135	In Château-Renault staan (nog) geen bordjes: het Franse plan is via Villedômer te gaan, met daar een steile klim naar Neuillé (1,5 km langer).
	km 149,5	rechtsaf naar Reugny en na de brug linksaf gaan de bordjes over een nieuw ex-spoorpad naar Chançay en Vernou-sur-Brenne, prima fietsbaar en het mijdt een heuvel.
Krt. 45/69	km 153 /	Even na Vernou leiden de bordjes over een gravelpad naar Vouvray, bij regen D46 nemen.
	km 110,5	Na Vouvray volgt echter de zeer drukke en smalle D952 (geen fietspad!) tot Rochecorbon, tot de geplande aanleg van een fietspad dus beter de gids volgen over Hautes Gâtinières.

Routewijzigingen - aanvullingen

Let op voortgaande sluitingen van winkels en bars in plattelandsdorpen.

Kaart 10 de parsee glowing van de routelijn is hier weggevallen.

Kaart 11 km 58,5 het fp van de oprit brug Albertkanaal is verlegd: nu bij \blacksquare op kp \nwarrow Dijkstraat wordt fp, km 59 spl \nearrow fp omhoog, einde \leftarrow brug (Albertkanaal).

Kaart 12 km 79,5 na Duffel is een nieuw en korter fp langs het spoor aangelegd: vóór de spoorbrug \leftarrow fp langs spoor ri Mechelen, km 81 bij station \uparrow langs spoor (= km 82,5 routegids).

Kaart 16 km 185,5 Grandmetz, geen \blacksquare meer, de vroegere spoorlijn is verwijderd: op kp \uparrow Rue St.Jacques.

Kaart 17 km 187, in oversteek N60 is zebra verwijderd; doorgang middenberm bushalte 20m rechts, let goed op! Alternatief: vóór N60 \leftarrow , na 250m kruis N60 ri Thieulain, afdaling.

Kaart 18 km 3 onder viaduct vóór loskade \rightarrow , na 60m \leftarrow fp rond bedrijf, wordt weer jaagpad langs kanaal. km 15 Rongy heeft geen fietsenwinkel meer.

Kaart 20 km 53: in Wasnes-au-Bac is geen winkel meer.

Kaart 22 km 93: in le Catelet is geen winkel meer.

Kaart 27 km 185 bij Compiègne: fp kruist nogmaals de weg en wordt slecht: erg smal met paaltjes en hobbels.

Kaart 28 km 1,5 Compiègne, Quai de l'Écluse, door hek \nearrow en bocht rechts en links. Het fp \uparrow komt ook bij het stoplicht tunneltje uit. km 11,5, 250m na viaducten A1 en HSL-spoor op kp \leftarrow , kruis spoor \rightarrow nieuw gravel fp naar Estrées.

Kaart 30 km 50 Mouy, D137 na 100m einde \leftarrow ri toutes dir., na 150m rotonde \nearrow . km 76,5 Henonville heeft geen winkel meer.

Kaart 32 km 114 In Gargenville is de fietsenmaker gestopt.

Kaart 33 km 139 Tacoignières, bij café \nwarrow ri Houdan.

Kaart 41 km 83 Morée, 2x \rightarrow = verduidelijkt: na linkerbocht \rightarrow en na 150 m \nearrow ri Fréteval.

Kaart 42 km 106,5 tussen Vendôme en Chanteloup ligt een nieuwe autoweg D957 die fietsers kruisen. De gevolgd C8 buigt linksaf, D957 oversteken en meteen rechtsaf de landweg volgen tot Chanteloup. km 108,5 de brug in weg **C3 over het spoor is afgesloten**; sommigen nemen daar rechtsaf het GR-pad door de weide, maar makkelijker is deze omleiding na km 107 in Chanteloup Grande Rue: na 250 m \rightarrow Rue du 11 novembre, wordt na 200 m in linkerbocht Rue du Sérourard, La Vove, km 108 na bochten Rue Maison Blanche du Sérourard, ri Borde-Beurre, kruis spoor, km 109 Borde-Beurre einde op vw \nwarrow D166 Rue de Vendôme, km 109,5 op kp \uparrow D166 ri Marcilly = weer op het routeboekje.

Kaart 43 km 127 Authon heeft geen winkel meer.

Kaart 44 km 149,5 Reugny: nieuw fietspad volgen over Chançay, Vernou en Vouvray (*zie bij nieuwe bordjes*).

Kaart 55 km 5,3 Montrouge, voor het kp nu 20m door voetgangerszone lopen, langs school.

Kaart 56 km 24 Saulx: bocht is nu op kp linksaf ri centre, Rue Louis Aragon. *terug km 120,5 vw moet D591 zijn. Bij km 121 is het bord Z.I. E.Baudoin weg. Nieuwe aanwijzing: terug km 121 \nwarrow en meteen op rotonde \uparrow (=2e afslag) ri Palaiseau.*

Kaart 57 km 33,5 tunnel \uparrow gravelpad, na 500m \rightarrow over brug gravelpaden volgen met GR-tekens.

Kaart 61 km 102,5 (*terug km 40,5*) in Tourny is eindelijk een veiliger tunneltje onder de drukke D2020.

Wijzigingen kampeertreinen

Algemeen: een Aire Naturelle is een niet strikt ingedeeld terrein, meestal zonder bar of bemande receptie. (en geen - zoals sommigen denken - naturalisten kampeertrein).

Kaart 6 km 100 Moerdijkbrug, Brugghof is geen camping meer (alleen chalets).

Kaart 10 km 35 camping Breebos is niet duur en 's zomers niet op fietstrekking ingesteld.

Kaart 13 km 122,5 bij Aalst, adres voor kamperen in de tuin is opgeheven.

Kaart 15 km 154 de Camping in *Viane (5 km)* wordt niet onderhouden en is sterk af te raden. km 164 Wodeck, biologische Ferme Dôrloû, is op adres Vieux Moulin **48** (*niet* op nr. 44).

Kaart 17 km 204 Tournai: camping l'Orient heeft alleen fietsplaatsen grenzend aan een weg die al vroeg lawaai geeft met sluipverkeer. Om er te komen moet je langs een zeer drukke verkeersweg.

Kaart 20 km 54,5 na Wasnes-au-Bac: camping la Blique, Rue de Paillencourt - Wavrechain 2 (2 km), vóór de brug schuinrechts pad en linksaf langs kanaal, de volgende brug rechts over en na 500 m aan de linkerkant.

Kaart 21 km 76 Rues-des-Vignes: de kampeerplek op het erf is te duur voor het gebodene, 's nachts geen WC.

Kaart 22 km 85 Honnecourt, nieuwe campingbeheerder is vaak afwezig, geen gebraden kip meer, douchemunt.

Kaart 29 km 34 naar de camping vanuit Liancourt D29 en na 2 km rechtsaf smalle weg in, dan na 800 meter.

Kaart 30 km 77 Hénonville, het hek rond de camping is vaak dicht en de beheerder soms afwezig.

Kaart 31 km 82 \blacktriangle *Vallangoujard* is opgeheven. \blacktriangle bij *Grisy-les-Plâtres 3km*, les Maurois, gehele jaar open.

Kaart 37 km 6 Morancez: de camping is opgeheven.

Kaart 39 km 40 Bonneval, voortbestaan \blacktriangle onzeker door intrekken gemeentelijke steun. km 54 Châteaudun, de 1e camping Gué Vaslin is gesloten, le Moulin Tan aan de zuidkant is prima.

Kaart 41 km 86 Fréteval, \blacktriangle la Maladrerie, Rue du Plessis, noordkant bij meertje, zwembad.

Kaart 44 km 150 Reugny: de camping aan de Brenne is opgeheven.

Wijzigingen en aanvullingen hotels, B&B, (pelgrims)herbergen

Pelgrimsherbergen algemeen: het aantal in Frankrijk breidt vanuit het zuiden langzaam uit naar het noorden. Voor deze eenvoudige overnachtingen met zelfvoorziening worden verschillende benamingen gebruikt, als Halte Jacquaire, Accueil pèlerins of gîte pèlerins, of de oude term refuge, hetgeen bij enkele fietsers verwarring scheidt. Voor deze adressen is een Credencial (pelgrimspas) vereist en wandelaars genieten zo nodig voorrang.

Daarnaast bestaan er gemeentelijke gîtes die (ook) aan groepen verhuurd worden en particuliere gîtes (o.a. bij maneges), waar fietsers terecht kunnen als er plaats is. Een aantal B&B adressen aan de route, soms met kampeermogelijkheid op het erf, is betrokken bij de pelgrimages of de gastgevers zijn zelf in Santiago geweest. De term pelgrimsadres zegt iets over de sfeer, maar niets over de beschikbaarheid of gehanteerde prijzen.

- Kaart 1 Haarlem, aanvulling B&B Hello I'm Local, Spiegelstraat 4, tel. 023-8446916.
- Kaart 4 km 54 Zevenhuizen, B&B Slapen aan de Rotte, Christine Pruijm, Rottekade 8, aan de route, tel. 0180-328289 / 06-28307875, bij tijdig melden ook maaltijd mogelijk.
- Kaart 8 km 0 Breda - hostel, Stationsplein 1, geen ontbijt, stallingsprijs fiets, tel. 076-5205714 / 06-83177937.
km 0,5 Breda, Pelgrimshuis 'De Jacobsmantel' is gesloten; wel een stempel mogelijk.
- Kaart 10 km 11 Galder, B&B Petruła en Herwig Jansen, Ballemansweg 8, tel. 076-5234931 / 06-43588909.
km 41 Oostmalle, B&B Aux Charmes du Passée, heeft een ander tel.: 0476-258456 / 0477-697876.
km 48 in Zoersel is B&B Herentalsebaan gesloten.
km 54 in Pulderbos is B&B aan de Rozenlaan gesloten.
- Kaart 11 km 59 Zandhoven, B&B G.Thys, Molenbaan 13, op kp rechtsaf, tel. 0486-986685 of 0485-821372.
km 70 Lier, budgethostal 'Bed Muzet', Volmolenstraat 65 / Gasthuisvest, nabij St.Gummaruskerk, mooi gerestaureerd voormalig klooster van de zwartzusters, met keuken, tel. 03488-6036.
km 70,5 B&B in *litterbeek 2,7 km*, N108 de brug over, studio hoeve Kleine Johannes, An en Willi, Euster 8, met keuken, pelgrimskorting, tel. 0473-768243 of 0475-339607.
- Kaart 12 km 85 Mechelen B&B Emons /C.Commandeur, Klein Rozendaalveld heeft ander tel. nr. 015-211871.
- Kaart 13 km 108 in *Merchtem (3 km)* is de B&B gesloten.
km 110 in Opwijk is B&B bij Willy Welvis opgeheven.
km 119 abdij Affligem biedt geen gastenverblijf, pelgrims melden wel overnachting in groepsgite.
km 122,5 net voor Aalst is B&B en tuinkamperen bij J. Callebaut opgeheven.
km 124 Aalst, B&B Christian Van Belle (Santiagofietser) en Els De Wolf heeft ook tel. 0497-507730.
Aalst, B&B G.de Block, Weggevoerdenstraat 1b, tel. 053-671698 of 0472-833844.
- Kaart 14 km 132 Liedekerke, B&B Els Deforche en Jan Commeine, Resedalaan 16, tel. 053-674962.
- Kaart 15 km 154 Geraardsbergen: B&B Lekkerbly is opgeheven. Hotel Grupello heeft nu tel. nr. 054-416007.
km 161 Deux-Acren, hotel le Vieux Moulin is gesloten.
- Kaart 17 km 192 B&B in *Barry 4km zuid*, Le Chataignier Centenaire, Rue Bois de la Haye 6, tel. 069-548250.
- Kaart 19 km 28 Auberge la Croix ou Pile, aan de route midden in het bos van Marchiennes, heeft ook een gastenkamer met keuken: Florian Durmes, Rue du Ghien, tel. 0320-717187. Dec. en jan. gesloten.
km 32 Marchiennes, 🏠 Accueil Nature Escapade, Ruelle des Chartreux 6, Eugenie, tel. 06-07023297.
- Kaart 21 km 44 Abscon, Auberge Everhôtel Somain, op ZI (2 km west) Rue Pierre Lescot, tel. 0327-082278.
km 64 Cambrai: hotel-bar Au Taximan bij het station is gerenoveerd.
- Kaart 22 km 89 Vendhuile, B&B Edith Segard, Rue des Vignes 2, tel. 06-76868384.
- Kaart 23 km 103 Levergies, tel. nr. van B&B les Glycines mobiel is 06-13482771.
km 114 St.Quentin, Etape hotel is nu Ibis-budget, Rue Michelet 84, tel. 0892-701279, aan de route.
- Kaart 26 km 167 de B&B in *Ribécourt-Bellerive (3 km)* is gesloten.
- Kaart 27/50 km 187 Compiègne; de pelgrimsgîte gaat jaarlijks per **15 april** open (en sluit 30 september).
Compiègne, B&B Lilly Walter, Rue Carnot 28, (nabij gîte St.Lazare), tel. 0950-623050./ 0670-154991.
- Kaart 28 km 2 Venette, B&B les Tourtelles, David Fonder, Rue de Corbeaulieu 267, tel. 06-75568420.
km 7 Lachelle, pelgrimsgîte, Jean-Hugues Renault en Martine Ténard, Grande Rue 2, in centrum, 4 bedden, tel. 0344-424117 / 06-71108735.
Lachelle, B&B la Rose des Champs, Mr. Inghelbrecht, Rue de Monelieu 6, tel. 06-17426930.
km 13 Estrées-St.Denis, B&B de Mahé is opgeheven.
In *Moyvillers 2km* B&B Marie-José Nauwijnck ook tel. nr 06-71212403.
- Kaart 29 km 31 Nointel, B&B C. Renard, Rue des Boues 6, schelp aan hek, tel. 0344-502304 / 06-52763010.
km 49 Mouy, Nomade (bij het station) is geen hotel meer.
Aanvulling B&B Jardin de Chantal, Piquette, Place du Docteur Avinin 2, tel. 0954-466108.
- Kaart 31 km 88 *Frémécourt 3km z-oost*, B&B la Grange, J.Frémy, Rue de Cléry 60b, tel. 0134-666611.
- Kaart 32 km 105 Rueil, Auberge la Cressonnière, tel. nr. moet zijn 0139-294261 of 06-26422204, (goed adres).
km 116 hotel de l'Île is na verkoop een smerig pension, niet meer geschikt voor fietsers.
km 117 Mézières, motel Rest'Verte Routiers is afgebrand.
- Kaart 33 km 119 Epone, B&B fam. Degorre valt boven de normprijs, mede t.o.v. het gebodene.
- Kaart 35 km 158 la Boissière-École - la Gâtine, 2 km west D80, B&B la Grange Evasion, Denis Peyrat, (één kamer normprijs, andere duurder), Route de Faverolles 5, tel. 0134-943604.
- Kaart 37 km 8,5 la Varenne - Loché, à l'Eure du gîte (5 pers.), Isabelle et Alain Hamelin, Rue du Friche 10, aan de route, tel. 0236-675798.
- Kaart 38 km 40 Bonneval, hotel de France is gesloten.
- Kaart 39 km 51 Donnemain, hotel entre Beauce et Perche, M.Galoup. la Varenne Hodier 9, tel. 0237-663000.
km 55 Châteaudun, B&B Moulin de Chemars, Jean et Claudine Carroué, Rue de Chollet 30, over de rivier ri camping, tel. 0237-661439 en 06-61175608.
- Kaart 42 Vendôme, Foyer des Jeunes Espace Kennedy is gericht op jongeren van 16-30 jaar.
🏠 in Résidence Clemenceau, Rue Edouard Branly 12, 1km noord van station, tel. 0254-737700.
- Kaart 43 km 121 Prunay-Cassereau, B&B Maison Céladon, Jean-P Mattera, Place l'Église 5, tel. 0254-852549.
B&B Jean Rateau, Rue de la Libération 2, bij kerk, tel. 0254-803130.

- B&B / gîte Didier Debomy, la Caillardière 1, (3 km), met keuken, tel. 0254-893250.
 km 127 Authon, Auberge du Commerce is gesloten.
- Kaart 45 km 169 Tours, B&B Brigitte Ngo-Di, Quai Paul-Bert 165 =D952, tel. 0247-414064 of 06-87237541.
 km 170 Tours: de jeugdherberg is opgeheven.
 Pelgrims met credencial kunnen overnachten in het klooster van de zusters van St.Martin.
 Melden achterin de basiliek van St.Martin bij de informatietafel (in de zomer tot 19 uur). Daar is ook toegang tot het klooster. Kloostermaaltijd mogelijk, tel. 0247-056387 (niet tussen 18-19 uur: Vespers).
- Kaart 48 km 87 Temse: hotel Bellevue is opgeheven.
- Alternatief Ile de France over Parijs**
- Kaart 51 km 23 in *Trumilly (4 km)* geen B&B meer bij K. Griot.
 km 37 *Ermenonville 5 km*, hotel l'Ermitage is gesloten. B&B zijn in het dorp duur. Nieuw B&B adres:
 Jardin Français, Rue René de Girardin 24, grote theetuin, evt. ook ▲, biologisch ■, tel. 0344-540777.
- Kaart 52 km 48 Plailly: hotel Au Cochon is gesloten. B&B Perreau valt nu boven de normprijs van de gids.
- Kaart 53 km 76 Claye-Souilly (*500m zuid*), Fasthotel heeft geen fietsenberging, buurman Akena hotel wel en ook een stevige aanbindplaats: Rue Ernest-Saron 2bis, tel. 01-608989.
- Blz. 147 km km 5 (*terug km 139*) Montrouge B&B C. Esmingaud, Rue Gabriel Péri 7, tel. 06-85771147.
- Kaart 54 Het Pelgrims informatiepunt Compostelle 2000 is verhuisd naar Rue Hermel 11, bij Rue Custine, iets noordelijk van de Sacré Coeur.
- Kaart 56 km 23 (*terug km 117*) Saulx-les-Chartreux, hotel du Lac is gesloten.
- Kaart 57 km 29 (*terug km 109*) B&B in *la-Ville-du-Bois (2 km)* is gesloten.
- Kaart 58 km 60 (*terug km 83*) Champigny: Hôtellerie Nouvelle Villamartin, Allée des Maronniers 21, Château.
- Kaart 59 km 63 (*terug km 77*) Etampes: Accueil Pèlerin Pastoral St.Michel, Rue Evezard 18, tel. 0164-944648.
 km 80 (*terug km 62*) Méréville - *Boigny 2 km noord*: B&B les Cailles, mme. Monique Sément, pelgrimsprijs op vertoon van credencial, voor diner tijdig melden, tel. 0682-919963.
- Kaart 68 km 101 (*terug km 23*) Nazelles B&B Chez Hélène, Lotte en Alexis, Rue Camille Breton 19b, bijzondere grotwoning (Troglodyte), tel.0668-653882.
- Kaart 69 km 124 Tours: de jeugdherberg is opgeheven.